

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

NEMZETISÉGI ÜGYEKÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

Emlékeztető

a Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport első üléséről

Budapest, 2013. február 14.

Helyszín: 1055 Budapest, Báthory utca 10. Földszinti Konferenciaterem

Időpont: 2013. február 14. csütörtök, 11-13 óra

Tárgy: A Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport első ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

A Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökének köszöntője és a Munkacsoport tagjainak bemutatkozása

Dr. Latorcai Csaba, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, a Nemzetiségi Munkacsoport elnöke a résztvevők üdvözlése és rövid bemutatkozása utáni bevezetőjében ismertette a munkacsoport céljait. A Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport (továbbiakban: munkacsoport) célja, hogy elősegítse a nemzetiségi jogok érvényesülését Magyarországon, nyomon kísérelje azok gyakorlatba ültetését, és szükség esetén bizonyos módosításokra javaslatokat tegyen a Kormány felé.

A napirend ismertetése és elfogadása

Dr. Latorcai Csaba ismertette a napirendi javaslatot. A munkacsoport elnöke első napirendi pontként a 2011 végén elfogadásra került és 2012. január 1-jén hatályba lépett új nemzetiségi törvény újításainak, míg második napirendi pontként a kormány készülő nemzetiségpolitikai stratégiájának bemutatását javasolta. A stratégia célja a nemzetiségi joggyakorlás feltételeinek biztosítása, az asszimiláció lassítása, és végül a nemzetiségi autonómia erősítése. A helyettes államtitkár jelezte, hogy **mindkét anyaggal kapcsolatban várja a munkacsoport tagjainak visszajelzését és javaslatát.**

Dr. Latorcai Csaba szavazásra bocsátotta a tervezett napirendet, melyet a munkacsoport egyhangúan, tartózkodás és ellenvetés nélkül elfogadott.

1. napirendi pont – Dr. Molnárné Dr. Asbóth Erika ismertette az új nemzetiségi törvény által bevezetett legfontosabb, legnagyobb horderejű változásokat

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

Dr. Molnárné Dr. Asbóth Erika előadásában a nemzetiségek jogairól szóló törvény újításait, a nemzetiségek országgyűlési képviseletéről szóló szabályozást és a nemzetiségi civil szervezetek új jogosítványait ismertette.

Az Országgyűlés 2011 áprilisában fogadta el az Alaptörvényt, melynek folyamatoként rendkívül fontos sarkalatos törvények elfogadására is sor került – ezek közül több érdemben érinti a nemzetiségi jogokat (pl. az Országgyűlési képviselőről szóló törvény, az új köznevelési és felsőoktatási törvény, a helyi önkormányzatokról szóló törvény, a nemzetiségek jogairól szóló törvény).

A nemzetiségek jogairól szóló törvény előkészítése 2010 nyarán kezdődött, számos civil szervezet és magánszemély bevonásával. Az új nemzetiségi törvény hatályon kívül helyezte az 1993-as nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényt.

Az új törvényben sokkal erősebb hangsúlyt kap a közösségi háttér, az önkormányzati jogok és kötelezettségek helyes megoszlása, valamint a nemzetiségek nyelvi jogainak érvényesülése. Korábban magyar állampolgársághoz kötődött a választójog gyakorlása, az új törvényben viszont a nemzetiségi jog gyakorlása valamennyi Magyarországon lakhellyel rendelkező állampolgárt megillet. A *nemzetiséghez tartozó egyén* fogalmát is meghatározza a törvény, míg a korábbi törvény csak a közösség definícióját tartalmazta. A jogszabály nagyon széles skálán mutatja be a nemzetiségi jogok fogalomrendszerét, meghatározza a *kulturális antropológia* fogalmát, bevezeti a *nemzetiségi egyesület* fogalmát, valamint definiálja a *nemzetiségi jelölő szervezetet* is.

A törvény több pontban is említi a népszámlálás adatait, amely az egyetlen érdemi mérőeszköze a nemzetiségi közösségek települési jelenlétének; ugyanakkor nagyon fontos a helyi civil szervezetek működése is.

A korábbi szabályozáshoz képest sokkal tágabban és rendszerezettebben szerepelnek az alapvető nemzetiségi, illetőleg az egyéni és közösségi jogok. Az oktatási és a kulturális öngazgatás szabályai önálló fejezetben, külön-külön cím alatt szerepelnek, és kibővültek egy újabb nagyon fontos területtel: a médiaszolgáltatásra vonatkozó szabályozással. A nemzetiségi önkormányzatok vonatkozásában részletesebbé váltak a jogállási és működési szabályok, és megjelent a jogszabálysértő módon felhasznált állami támogatásokkal való elszámolási kötelezettség is.

A törvény elején szerepelnek az először 2014-ben alkalmazandó választójogi szabályok, melyek érdemben változtatják meg a korábbi szabályozást. A nemzetiségi önkormányzati választások mindhárom szinten (nemzetiségi, önkormányzati, országos) egyidejűleg, közvetlenül történnek. Ezen a ponton a népszámlálási adatok rendkívüli jelentőséggel bírnak, hiszen az új szabályozás értelmében csak azokon a településeken írható ki a települési nemzetiségi önkormányzati választás, ahol érdemben van jelen nemzetiségi közösség (30 fős névjegyzék).

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

A nemzetiségi törvénnyel egy időben került elfogadásra az Országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény, amely hosszú idő után biztosítja a nemzetiségek képviseletét az Országgyűlés munkájában. Új elemként visszaáll az ún. *kedvezményes kvóta* intézménye (a ténylegesen az Országgyűlésbe való bejutáshoz szükséges szavazatszám negyede), mely révén képviselethez juthat az adott nemzetiség a parlamentben. A választás az országos nemzetiségi önkormányzatok által állított listáról történik, és csak a nemzetiségi választók vehetnek rajta részt. A törvény lehetővé teszi, hogy amennyiben az adott kisebbség nem tud a kedvezményes kvótával bejutni a parlamentbe, akkor *szószólóként* részt vehet az Országgyűlés munkájában. A szószóló jogosítványait az Országgyűlés munkájáról szóló, 2012-ben elfogadott törvény és a Házszabály tartalmazza. A szószóló szerepe rendkívüli jelentőséggel bír; szavazati joggal ugyan nem rendelkezik, de részt vesz a törvényhozás munkájában, felszólalhat és figyelemmel kísérheti a törvényhozás folyamatát. Az Országgyűlésről szóló törvény lehetővé teszi, hogy a nemzetiségi képviselők és szószólók nemzetiségi bizottságot alakítsanak, így a többi országgyűlési bizottsághoz hasonló jogosítvánnyal érdemben jelen legyenek az Országgyűlés munkájában.

A kifejezetten a nemzetiségi civil szervezetekhez és egyesületekhez kötődő szabályokkal kapcsolatban a következő szabályokat fontos kiemelni. A közéletben való részvételt az Alaptörvény és a nemzetiségek jogairól szóló törvény is deklarálja, és két nagy csoportba sorolható fontos jogosítványokat határoz meg a nemzetiségi egyesületek, szervezetek számára. A nemzetiségi nyelvi, oktatási, kulturális jogok érvényesülése terén elsősorban az adott településen működő nemzetiségi önkormányzatoknak van szerepe. Ha a településen nem alakul nemzetiségi önkormányzat, akkor annak helyébe a kezdeményezési, véleményezési, javaslattételi jogokkal rendelkező *nemzetiségi egyesület* lép. Bizonyos esetekben a helyi önkormányzatok kötelesek kikérni a településen működő civil szervezet véleményét, vagyis a helyi önkormányzatoknak fel kell vennie a kapcsolatot a településen működő nemzetiségi szervezetekkel. A nemzetiségi törvény fogalomrendszere meghatározza a *nemzetiségi szervezet* fogalmát is. Az a nemzetiségi szervezet lehet jelölő szervezet a nemzetiségi önkormányzati és az országgyűlési választásokon, amely egy adott nemzetiség képviseletét a bírósági nyilvántartásba vett alapszabályában rögzíti. A nemzetiségi egyesületek pedig azok a szervezetek, akik a nemzetiségi törvény szerint a korábban említett jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek. Ezek az egyesületek az alapszabály szerint kulturális autonómiával összefüggő tágabb tevékenységet és érdekképviseletet látnak el.

2014-től a népszámlálási adatok függvényében komoly feladatok hárulnak a helyi önkormányzatokra. Azokon a településeken, ahol a népszámlálási adatok szerint 10, illetőleg 20 százalékban kimutatott a nemzetiségi közösség jelenléte, ott – ha akár a nemzetiségi önkormányzat illetőleg, ennek hiányában, az egyesület kezdeményezi - a helyi önkormányzati tevékenységgel összefüggő jogokat kötelezően kell biztosítani. 2014-től a helyi köztisztviselői, közalkalmazotti, közjegyzői, bírósági végrehajtói állások betöltésénél is figyelembe kell venni a nemzetiségi jelenlétet.

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

A nemzetiségi egyesületeket megillető egyik fontos jogosítvány a médiaszolgáltatáshoz kapcsolódik, ezen a területen a nemzetiségi egyesületek véleményét ki kell kérnie a helyi önkormányzatnak.

Dr. Latorcai Csaba az előadás végén megjegyezte, hogy az új nemzetiségi törvény előkészítésénél a jogalkotó elsődleges célja a kulturális autonómia tágítása volt. Ennek érdekében a nemzetiségi önkormányzatok által ellátható feladatok köre két tevékenységtípussal bővült: a társadalmi felzárkózásra irányuló tevékenységgel (ideértve a foglalkoztatást, és a foglalkoztatás-fejlesztést), valamint a szociális ellátásban való tevékeny részvétellel. A munkacsoport elnöke szeretné bátorítani és biztatni mind a civil szervezeteket, mind pedig a nemzetiségi önkormányzatokat, hogy éljenek a jogaikkal és vegyenek részt e tevékenységek gyakorlásában. Ugyanakkor az új nemzetiségi törvény a legtöbb jog gyakorlása tekintetében a közösségeket helyezi a fókuszba.

Dr. Latorcai Csaba kérte, hogy **a következő ülésig a munkacsoport tagjai küldjék meg visszajelzéseiket, tapasztalataikat az új nemzetiségi törvénnyel, illetve a nemzetiségi jogok gyakorlásával kapcsolatban** a Titkárság útján.

Matkovits Kretz Eleonóra, Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Körének elnöke a választási szabályokkal kapcsolatban bizonytalanságokat észlelt. Véleménye szerint például, ha Pécsen regisztráltatja magát a nemzetiségi listára, akkor bár a regisztráció az országgyűlési választásokra is érvényes lesz, ez mégis kizárja őt a parlamenti pártokra való szavazásból.

Dr. Latorcai Csaba válaszában megerősítette, hogy minden választópolgárnak két szavazata van az országgyűlési választáson, egyaránt szavazhat egyéni és listás jelöltre is. A nemzetiségi személynek el kell döntenie, hogy pártlistán vagy a nemzetiségi listán gyakorolja szavazati jogát. A jogalkotónak mérlegelnie kellett, hogy a két jog gyakorlása tekintetében (nemzetiségi jog, egyenlő választójog érvényesülése) melyiknek ad előnyt. Kedvezményel lehet a nemzetiségi listáról mandátumot szerezni (pozitív diszkrimináció), de mégis a választójog gyakorlásának egyenlősége elvét figyelembe véve mindenkinek két voksa maradt.

Matkovits Kretz Eleonóra szerint így valamelyik jog sérül, és közel egymillió nemzetiségi szavazó hiányozni fog az országgyűlési szavazásról. Véleménye szerint végig a pozitív diszkriminációt kellett volna követni, a szabályozás módosítását javasolja.

Dr. Latorcai Csaba szerint elvi szinten valóban egymillió választópolgár rendelkezik nemzetiségi identitással, következésképpen nemzetiségi vokst is kaphat. Ha viszont egy harmadik vokst is egymillió ember kapna, az oly mértékben torzítaná a választások eredményeit, ami már meghaladná a pozitív diszkrimináció lehetőségét. Szerinte a 2014-es választásokat követően ténylegesen is látható lesz, hogy hány ember gyakorolja nemzetiségi

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

választójogát, ennek fényében lehet megvizsgálni, hogy mennyiben szükséges a szabályok módosítása.

Matkovits Kretz Eleonóra örül annak, hogy az új törvény ilyen komoly feladatokat biztosít a nemzetiségi egyesületek és civil szervezetek számára. Szeretné megtudni, hogy ehhez a feladathoz a civil szervezeteknek lesz-e lehetőségük anyagi támogatást igényelni akár a nemzetiségi alapból, vagy általában normatív alapon.

Dr. Latorcai Csaba megerősítette, hogy a nemzetiségi civil szervezetek működési támogatására minden évben külön pályázatot ír ki a Kormány, ezen felül a nemzetiségi civil szervezeteknek lehetőségük van az összes civil szervezettel együtt a Nemzetiségi Együttműködési Alap pályázataira jelentkezni, amiből a támogatás elnyerése esetén működési jellegű költségeket lehet finanszírozni. A Kormány a pártok finanszírozási gyakorlatához hasonlóan a jövőben sem kíván támogatást nyújtani a választásra való felkészüléshez, hiszen a működési költségekből tervezhetőek az ilyen jellegű kampányköltségek is.

Matkovits Kretz Eleonóra szerint ha egy településen nem alakul nemzetiségi önkormányzat, akkor a nemzetiségi civil szervezeteket sem a helyi települési önkormányzat, sem pedig a magánszféra nem igazán tudja anyagilag támogatni. Afelől érdeklődött, hogy van-e lehetőség arra, hogy a civil szervezetek is részesüljenek normatív támogatásban?

Dr. Latorcai Csaba reagálásában elmondta, hogy az új szabályok szerint lebonyolított első nemzetiségi önkormányzati választásokra 2014-ben kerül sor, tehát 2015-től már nyilvánvaló lesz, hogy mely településeken nem alakul nemzetiségi civil önkormányzat és hol kell fokozottabban segíteni és támogatni a nemzetiségi szervezeteket. A nemzetiségi közösségek önrendelkezését is erősíti, hogy a nemzetiségi önkormányzati választások az eddigi rendszertől eltérően egy alkalommal, egyszerre kerülnek megrendezésre helyi, megyei és országos szinten. Egy alkalommal, közvetlen választással kell megválasztani a helyi és az országos autonómia valamennyi tagját az eddigi elektori rendszer helyett.

Osztrogonác József, a Magyarországi Horvátok Szövetségének elnöke attól tart, hogy a népszámlálási adatok nem fognak valós képet mutatni a nemzetiségek létszámáról, és így teljes jogú képviselőként kevesen fognak bejutni a parlamentbe. Pozitívnak értékelte, hogy az új szabályozás kiszűri a fantomszervezeteket. Véleménye szerint, ha nem is kampánypénz formájában, de a működési költségek növelésével lehetne segíteni a választás évében a szervezeteket. A leginkább problémás területnek a népszámlálási adatokat érzékeli.

Dr. Latorcai Csaba elmondta, hogy a 2014-es választások során alkalmazandó népszámlálási adatokat előreláthatóan március végén hozza nyilvánosságra a KSH. Ma már Magyarországon nem kell félni a nemzetiségi identitás megvallásától, főként egy anonim népszámlálás során nem. Már a népszámlálás előtt jelezték az országos

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

önkormányzatoknak, hogy a népszámlálási adatokat fokozottan figyelembe kívánják venni a nemzetiségi jogok tekintetében, tehát adott volt a lehetőség arra, hogy ezt továbbítsák a közösség tagjai felé. A nemzetiségi civil szervezetek választásával kapcsolatban készek megvizsgálni egyfajta speciális finanszírozás bevezetését, de az elmúlt években az országos nemzetiségi önkormányzatok költségvetési támogatása lényeges mértékben emelkedett. Úgy gondolja, hogy az országos önkormányzatoknak is fokozottabban ki kell venni a szerepüket a közösségen belüli demokrácia erősítésében, és ehhez fokozottabb anyagi áldozatvállalás is szükséges.

Jakus László, a Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület elnökének véleménye szerint az új nemzetiségi törvény jó irányba mutat, viszont nem orvosolta azt a káoszt, amit a régi kisebbségi törvény okozott (például 1994-ben az első nemzetiségi kisebbségi önkormányzatok létrejöttékor a helyi önkormányzatok és a kisebbségi vezetők hatáskörileg félreértelmezték a rendszert). Fontosnak tartja, hogy a jogosítványok tisztázása érdekében a jegyzők, a nemzetiségi önkormányzati képviselők és helyi nemzetiségi vezetők is részesüljenek továbbképzésben az új nemzetiségi törvényből. Végül arra kérte a minisztériumot, hogy monitorozza a helyi önkormányzatok infrastruktúra-biztosítási kötelezettségének betartását.

Dr. Latorcai Csaba szerint valóban problémás a polgármesteri hivatalok és a nemzetiségi önkormányzatok együttműködése. Az új nemzetiségi törvénynek pontosan ennek orvoslása volt a célja, ennek érdekében pedig a nemzetiségi önkormányzatokat jogállási és jogosultsági tekintetben is egy szintre emelték a települési önkormányzatokkal. Ezt szolgálja az az együttműködési megállapodási kötelezettség is, amit az infrastruktúra és egyéb feltételek vonatkozásában kell kötnie a települési és nemzetiségi önkormányzatoknak. Amennyiben ez ügyben bárki is problémát észlel, azt a törvényességi felügyeletet gyakorló szerv felé, azaz a kormányhivatalok felé kell jeleznie. Az államtitkárság a közelmúltban útmutatót bocsátott ki a kormányhivatalok számára, mely a nemzetiségi törvény egységes értelmezése érdekében a nemzetiségi joggyakorlás gyakorlati megvalósítására és annak szempontjaira hívta fel a figyelmet. Az államtitkárság munkatársai rendszeresen tartanak előadásokat és továbbképzéseket az új törvényi szabályozástól a jegyzők és a nemzetiségi önkormányzati elnökök számára. Továbbá az államtitkárság a konfliktus által érintett településeken mediációt is vállal. A romaönkormányzatok vonatkozásában az államtitkár felhívta a figyelmet a Kormány és az Országos Roma Önkormányzat által kötött megállapodásra.

Matkovits Kretz Eleonóra javasolta, hogy a kormányhivatalok évente legalább egyszer tapasztalatcsere céljából hívják össze a területükön működő nemzetiségi önkormányzatokat.

Dr. Latorcai Csaba megerősítette, hogy a kormányhivatalok már készülnek erre a feladatra. Végezetül az államtitkár azt kérte a jelenlévőktől, hogy **a következő, várhatóan április végén, május elején esedékes munkacsoportülésig juttassák el felé a törvényvel kapcsolatos írásos javaslatukat, véleményüket.**

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

2. napirendi pont - Paulik Antal főosztályvezető úr röviden ismertette a nemzetiségpolitikai stratégiát

Dr. Latorcai Csaba felvezetőjében elmondta, hogy a nemzetiségi stratégia célja a nemzetiségi kulturális hagyományok megerősítése, védelmezése. A stratégia a különböző részterületekre vonatkozó célokat és az azokkal kapcsolatos intézkedéseket fogja tartalmazni.

Paulik Antal emlékeztette a tagokat, hogy a stratégia megalkotására a 1657/2012 (XII.20.) Korm. határozat alapján kerül sor, mely az EMMI különböző területeinek is előírja a stratégiaalkotást, ennek köszönhetően a más területekre vonatkozó stratégiákban is meg fognak jelenni a nemzetiségi szempontok.

A nemzetiségi stratégia kidolgozásának alapját képezik a 2011-es népszámlálási adatok, hiszen az ki fog terjedni kulturális és nyelvi vonatkozásokra is. A nemzetiségi stratégia irányát, mozgásterét nagyban meghatározzák továbbá az elmúlt időszakban elfogadott sarkalatos törvények is, az ezekből levonható következtetések is szerepelni fognak benne. A készülő stratégia fontos elemét képezi a képviseleti rendszer áttekintése, de helyet kapnak benne olyan sürgős, illetve középtávon meghatározható feladatok, amelyeket át kell gondolnia a kormányzatnak.

Magyarország soknyelvű ország, még sincs nyelvpolitikája. Ez a probléma a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája kapcsán rendszeresen felmerül, hiszen Magyarországon nincs hivatalos nyelv. A stratégia törekszik a nemzetiségi nyelvek hivatalos nyelvhez való viszonyának rendezésére, valamint az ideális állapot elérésére a nyelvhasználati jogok területén.

Az oktatáskultúra és a médiajogok kapcsán az államtitkárság együtt fog működni a részterületeket felügyelőkkel. A stratégiai célokat és felelősségi területeket úgy kell megfogalmazni, hogy az egyrészt egybeessen a területet felügyelők stratégiai lépéseivel, másrészt a nemzetiségi vetület megjelenjen a nagy stratégiában (kulturális, illetve médiastratégia), és végül, hogy érvényesüljenek azok a nemzetiségi jogok, amelyek részben már szerepelnek az új nemzetiségi törvényben, másrészt pedig igényként megjelennek.

Önálló része kell, hogy legyen a stratégiának az anyaországok és a kormány közötti kapcsolatrendszer, hiszen nemcsak kormányzati szinten, vegyesbizottsági rendszerben kell együttműködni az anyaországokkal, hanem adott esetben bizonyos határon túli ügyekkel foglalkozó anyaországi szervekkel együttműködve is. Részesei vagyunk az Európa Tanács két nemzetiségvédelmi dokumentumának, a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának, illetve a Kisebbségvédelmi Keretegyezménynek, azaz együttműködési és beszámolási kötelezettsége van Magyarországnak. A stratégiában meg fognak jelenni más szervezetek is, mint például az EBESZ illetve az ENSZ, hiszen ezek rendszeresen

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

tájékozódni különböző nemzetiségpolitikai és kisebbségpolitikai kérdésekről. Felhívta a figyelmet arra, hogy ez a lista még bővülni fog.

A stratégia megalkotásának határideje 2013. október 31-a. A tervek szerint február folyamán a munkacsoport tagjai mellett az országos önkormányzatok is megismerik a dokumentumot, hiszen velük együttműködésben kell a stratégiát megalkotni. Az egyéb szakpolitikai stratégiák megalkotásához már folyik a résztvevő szakemberek kiválasztása. A kiválasztások után az államtitkárság egyeztetéseket kezdeményez az oktatási, a kulturális és egyéb, nemzetiségi területet is érintő stratégiák kidolgozóival. Márciusban, már a népszámlálási adatok ismeretében elkezdődik az anyagok kidolgozása. A tervek szerint a nyár folyamán egyeztetésekre és társadalmi vitára lesz bocsátva az anyag, amit ennek fényében szeptemberben véglegesítenek. Paulik Antal jelezte, hogy a munkacsoport segítségére is számít a stratégia megalkotásának folyamatában.

Dr. Latorcai Csaba nyomatékosította, hogy a stratégiai ciklus nem akkor fejeződik be, amikor a stratégia elfogadásra került, hanem akkor, amikor a stratégiában kitűzött időtáv letelik, és a stratégiaalkotás során megjelölt célok meg is valósulnak. Ezek a célok csak akkor tudnak megvalósulni, hogyha az érintettek ezeket a célokat magukénak tartják és vallják – ez pedig csak akkor lehetséges, hogyha már a stratégia kidolgozásában is részt vállalnak. Ezért már a stratégia kidolgozásába be kívánja vonni az országos nemzetiségi önkormányzatokat, a nemzetiségi civil szervezeteket, kiemelten pedig a Munkacsoport tagjait, ennek érdekében a közeli jövőben a lehető legszorosabb együttműködésre számít.

Matkovits Kretz Eleonóra listabővítéssel kapcsolatos kérdésére válaszolva **Dr. Latorcai Csaba** leszögezte, hogy a dokumentum egy nyitott listát tartalmaz, amely várhatóan módosulni fog az egyeztetések során. A stratégiai területeket március végéig kívánja az államtitkárság rögzíteni, az érdemi munka ezután kezdődik el.

Matkovits Kretz Eleonóra jelezte, hogy hiányolja a listából a kulturális autonómia körének bővítését, a társadalmi felzárkózás és a szociális ügyek csoportját, továbbá önálló pontként a tudományos tevékenység területét. **Dr. Latorcai Csaba** önállóan, a kulturális kérdéscsoport után javasolja a szociális jellegű társadalmi felzárkózással kapcsolatos jogok elhelyezését.

Jakus László szerint stratégiai szinten is szükséges lenne a többségi társadalom szemléletformálása, az előítéletek csökkentése.

Osztrogonác József üdvözölte a szerteágazó és valóban alapos stratégiatervezetet, melyhez szervezete minden segítséget igyekszik megadni. A nemzetiségi stratégia megvalósításának anyagi háttéréről kért információt.

Dr. Latorcai Csaba elmondta, hogy a stratégia elfogadását követően az ott megfogalmazott célok elérésének érdekében intézkedési tervet fogalmaznak meg. Olyan stratégiát kívánnak alkotni, amelyet lehetőség szerint középtávon, azaz ötéves időtávot tekintve el lehet és el kell érni.

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

Matkovits Kretz Eleonóra méltatta, hogy a Külügyminisztérium és az Oktatási Államtitkárság is képviseltette magát az ülésen. Afelől érdeklődött, hogy a nemzetiségek az iskolaigazgatói kinevezések kapcsán gyakorolhatják-e egyetértési jogukat? Javasolta, hogy ha igazgatói pályázat kerül kiírásra, keressék meg a nemzetiségi civil szervezeteket is.

Dr. Latorcai Csaba elmondta, hogy ezek a jogok törvényben rögzítettek, így a munkáltató személyétől függetlenül ezeket a jogokat továbbra is biztosítja a törvény.

Kraszlán István, az EMMI Köznevelésért Felelős Helyettes Államtitkársága részéről elmondta, hogy a jogszabály meghatározott kritériumokat tartalmaz az igazgatói kinevezésnek és a nemzetiségi intézmények vonatkozásában. A törvény arról is rendelkezik, hogy az anyanyelvű kétnyelvű iskolák esetében a nemzetiséghez kötődő személy kaphat megbízást. Az egyetértési jog gyakorlása jellemzően az adott személy megbízásával kapcsolatos egyetértést jelenti, ezért csak olyan személyt lehetett megbízni, akivel a nemzetiségi önkormányzat egyetértett. Ezt a jogosítványt továbbra is tartalmazza a jogszabály. Elmondta, hogy az egyetértési jog megerősítésén dolgoznak, mivel a jogszabály jelenleg a fenntartókhöz kapcsolódó viszonyban határoz meg egyetértési jogot.

Matkovits Kretz Eleonóra kérdésére **Kraszlán István** elmondta, hogy a törvény szerint csak olyan személyt lehet kinevezni, akivel a nemzetiségi önkormányzat egyetért. Mivel a testület nevében a jegyző készítette elő ezeket a döntéseket, ezért vélhetőleg a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Klik) az, aki a jelen pillanatban ezt a döntést a helyi önkormányzat számára előkészíti. Így a Kliknek kell megkeresnie a nemzetiségi önkormányzatokat, hiszen az ő hozzájárulásuk nélkül nem lehet felterjeszteni az adott személyt intézményvezetői kinevezésre. A nemzetiségi önkormányzatok jogosítványai kapcsán az ellenőrzés és jogorvoslat tekintetében is erősödött a rendszer, tehát hogyha valaki érdeksérelmet tapasztal, akkor az ellen felléphet.

Osztrogonác József megjegyezte, hogy véleménye szerint a Klik eleve olyan feltételekkel írja ki a pályázatot, hogy aki tudja az anyanyelvet, esetleg az adott nemzetiséghez kapcsolódik, az előnyt élvez.

Végezetül **Latorcai Csaba** megköszönte mindenkinek a részvételt, és bezárta a tematikus munkacsoport első ülését. A következő munkacsoportülés időpontjára **április végére** tett javaslatot.